

*Trecut mai luminos.
Viitor mai întunecat.*

Capitolul 1

Aici Moscova

- Nu-i permis, Artiom.
 - Deschide-l! Deschide-l acum, n-auzi?
 - Comandantul stației ne-a spus... Să nu lăsăm pe nimeni afară.
 - Crezi că-s imbecil? Pe nimeni... cine-i ăsta? Cine-i nimeni?
 - Am ordine clare! Pentru protecția stației... Împotriva radiațiilor. Am ordine clare. Ai priceput?
 - Suhoi ți-a dat ordinul? Tatăl meu vitreg ți-a dat ordinul? Hai, deschide!
 - Am s-o iau în freză din cauza ta, Artiom...
 - Atunci am s-o fac eu, dacă tu nu poți.
 - Alo... Sanseici... Da, la postul de santinelă... Artiom e aici... Artiom al tău. Și ce să fac cu el? Bine. Așteptăm.
 - Ai turnat, așa-i? Foarte bine pentru tine, Nikițka. Ai turnat. Acum, cară-te! Am să deschid eu, oricum. Și oricum ies!
- Însă alți doi oameni țâșniră din camera de gardă, vârnându-se între Artiom și ușă, și începură să-l împingă cu milă și blândețe. Artiom, obosit din capul locului, având cearcăne întunecate sub ochi – încă nu-și revenise din ieșirea la suprafață, din ziua precedentă – nu putu să se împotrivească, chiar dacă niciuna dintre santinele n-avea de gând să se lupte cu el. Începură să se adune privitorii curioși: băieții posomorâți, cu părul la fel de transparent ca sticla, femeii

cu fețele galbene, cu mâinile albastre și oțelite, de la atâtea rufe spălate în apa rece ca gheața, țărani obosiți, din partea dreaptă a tunelului, gata să caște gura ca proștii la orice. Șușoteau între ei. Se uitau la Artiom, dar cumva părea că priveau prin el; și ce expresii erau alea de pe fețele lor?

— Se tot duce afară, toată ziua bună ziua. Ce rost are să iasă?

— Ptiu! Și de fiecare dată ușa-i larg deschisă. Iar chestiile-s aspirate aici, de-afară, știi asta? Al dracului nebun...

— Auzi, nu poți... Nu poți să vorbești așa despre el. La urma urmelor... ne-a salvat. Pe noi toți. Și pe copiii tăi de colo.

— A salvat oameni, pfui! Și-acum ce se-ntâmplă? Pentru asta i-a salvat? Dacă primește o doză babană de radiații, o primim și noi, ăștia de aici... Cu cât mai mare, cu atât mai distractiv.

— De ce mă-sa se tot duce? Asta-i întrebarea. Nu-i ca și când există ceva acolo. Pentru ce se duce?

Apoi o față nouă se ivi între cei adunați acolo: cea mai importantă față dintre toate. Mustață neîngrijită, păr deja rărit și complet cărunț, întins ca un pod peste începutul de chelie. Însă fața era desenată exclusiv în linii drepte, nimic rotunjit. Și era pe de-a-ntregul aspră și ca de cauciuc... prea dură ca să nu te înspăimânte, de parcă omul fusese vulcanizat de viu. Și glasul său părea vulcanizat.

— Toată lumea să-și ia tălpășița. M-ați auzit?

— Uite-l pe Suhoi. Vine Suhoi. Lasă-l să-și recupereze băiatul.

— Unchiule Sașa...

— Iar tu, Artiom? Deja am vorbit despre asta...

— Deschide ușa, unchiule Sașa.

— Luați-vă tălpășița! Cu voi vorbesc! N-aveți la ce să vă holbați. Iar tu, vino cu mine.

Artiom se așează însă pe podea, pe granitul rece și lucios, sprijinindu-se cu spatele de perete.

— Asta-i prea de tot, mimă Suhoi, fără zgomot, doar din buze. Oamenii deja șușotesc și fără să te dai tu acum în petic.

— Așa-mi vine. Trebuie s-o fac.

— Nu-i nimic acolo! Nimic! Nimic de căutat.

— Dar ți-am spus, unchiule Sașa.

— Nikita! Nu sta cu gura căscată. Apucă-te de treabă. Condu-i pe cetățeni de aici.

— Ai dreptate, Sanseici. Bine, atunci, cine are nevoie de invitație personală? Dați-i drumul, mișcați-vă...

Nikita-i lua în zeflema, scoțând mulțimea de-acolo.

— Ce mi-ai zis tu, a fost o prostie. Ascultă...

Suhoi expiră aerul care-i umflase pieptul, se înmuie, se gârbovi și se lăsă jos, lângă Artiom.

— Îți faci singur de petrecanie. Crezi că te va proteja de radiații costumul ăsta? E ca un ciur! O salopetă din bum-bac ți-ar fi mai de folos!

— Și ce-i cu asta?

— Stalkerii nu se duc acolo atât de des cât te duci tu...

Încerci să-ți mărești doza? Vrei să trăiești, sau s-o mierlești?

— Sunt sigur că l-am auzit.

— Iar eu sunt sigur c-a fost doar o halucinație. Acolo nu-i nimeni care să emită vreo transmisiune. Nimeni, Artiom! De câte ori trebuie să-ți mai spun asta? N-a mai rămas nimeni acolo. Nimic, în afară de Moscova. În afară de noi, cei de aici.

— Nu cred.

— Crezi că-mi pasă mie ce crezi tu și ce nu? Dar îmi pasă dacă-ncepe să-ți cadă părul! Dacă-ncepi să te piși cu sânge! Vrei să ți se usuce scula și să-ți cadă?

Artiom dădu din umeri. O clipă, nu spuse nimic, cântărind lucrurile. Suhoi aștepta.

— L-am auzit. Atunci, pe turn. Prin stația de radio a lui Ullman.

— Dar în afară de tine, nu l-a auzit nimeni niciodată în tot timpul ăsta, indiferent cât de atent au ascultat. Numai frecvențe radio pustii. Atunci ce-i acolo?

— Așa că mă duc acolo, asta-i. Asta-i tot.

Artiom se ridică în picioare și-și îndreptă spatele.

— Vreau nepoți, zise Suhoi de pe podea.

— Ca să trăiască și ei aici? În catacombe?

— În metrou, îl corectă Suhoi.

— În metrou, se învoi Artiom.

— Aici vor avea trai pe vătrai. Cel puțin, se vor naște. Însă în felul ăsta...

— Spune-le să deschidă, unchiule Sașa.

Suhoi se uită la podea. La granitul negru și lucios. Se părea că mai era ceva acolo.

— Ai auzit ce spun oamenii? C-ai cedat nervos. Acolo, la turn.

Artiom își strâmbă fața într-un zâmbet.

Inspiră adânc.

— Dacă vrei nepoți, știi ce-ar fi trebuit să faci, unchiule Sașa. Ar fi trebuit să ai copiii tăi. Atunci le-ai fi putut spune ce să facă. Iar nepoții tăi ar fi arătat ca tine, nu ca dracu' știe cine.

Suhoi închise ochii strâns. Trecu o secundă.

— Nikita, deschide-i ușa. N-are decât s-o șteargă. Să crape. Nimănui nu-i pasă câtuși de puțin.

Nikițka se supuse fără cuvânt. Artiom dădu mulțumit din cap.

— Mă întorc curând, îi spuse lui Suhoi din sas.

Suhoi se ridică în picioare, încă rezemat de perete, își întoarse spatele gârbovit la Artiom și se îndepărtă târșâindu-și pașii, lustruind granitul.

Ușa sasului se închise și se zăvorî cu un pocnet. Pe tavan, un bec electric alb și strălucitor, cu garanție de până la douăzeci și cinci de ani, se aprinse și se reflectă ca un soare slab, de iarnă, în dalele murdare ce acopereau tot interiorul sasului, cu excepția unui perete metalic. Acolo se găsea un scaun uzat, din plastic, ca să-ți mai tragi sufletul, sau să-ți înnozi șireturile de la bocanci, un costum de protecție chimică, atârnat într-un cârlig, un canal de scurgere pe podea, din care ieșea un furtun din cauciuc pentru decontaminare. Într-un colț zăcea un rucsac militar. Și un telefon albastru, atârnat pe perete, ca într-o cabină telefonică veche.

Artiom intră în costum, care îi era prea larg acum, ca și cum n-ar fi fost al lui. Scoase o mască de gaze din rucsacul lui. Întinse coarda din cauciuc, o trase peste cap și clipi, obișnuindu-se să privească prin gemulețele rotunde și murdare din dreptul ochilor. Înșfăcă receptorul telefonului.

— Gata.

Se auzi un scrâșnet ascuțit și peretele metalic – nu un perete, ci doar o ușă etanșă – începu să lunece în sus. De afară pătrunse o adiere de aer umed și rece. Artiom se înfi-oră. Își săltă rucsacul în spate, era greu, de parcă pe umeri i se așezase un bărbat.

Treptele tocite și alunecoase ale imensei scări rulante duceau în sus. Stația Expoziției din metrou era la șaizeci de metri sub pământ. Suficient de adâncă încât să nu fie zgâlțâită de detonările bombelor lansate de avioane. Desigur, dacă Moscova ar fi fost lovită de o rachetă nucleară, acolo ar fi rămas un crater umplut cu sticlă. Însă încărcăturile nucleare fuseseră interceptate cu rachete, la mare altitudine deasupra orașului; doar fragmente din ele căzuseră pe pământ, încă radioactive, dar nu putuseră exploda. Așa că Moscova rămăsese aproape intactă. Chiar aducea cu aspectul ei dinainte, cam în același fel în care o mumie seamănă

cu un rege viu. Brațele la locul lor, picioarele la locul lor, zâmbetul...

Însă celelalte orașe nu avuseseră interceptoare de rachete ca să se apere.

Artiom gemu, își așeză rucsacul într-o poziție mai comodă, își făcu pe furiș cruce, băgă degetele sub curelele slăbite, pentru a le strânge, și începu să meargă.

* * *

Ploaia răpăia sec pe metalul căștii lui Artiom, de parcă îi bătea direct în cap. Cizmele de cauciuc i se scufundau în mocirlă; rugina se scurgea în puhoai de deasupra spre un loc aflat undeva sub el. Cerul era ticsit de nori, îngreunându-i respirația, iar clădirile, cât vedeai cu ochii, erau goale, roase de timp. În acest oraș nu mai trăia niciun suflet. Situația era aceeași de douăzeci de ani, nici măcar un suflet.

Uitându-se în lungul unei alei străjuite de copaci umezi și desfrunziți, putea să vadă arcada imensă de la intrarea în Expoziția Realizărilor Economice. Un minunat panoptic de curiozități, unde zăceau embrionii speranțelor unui viitor măreț, transplantat în false temple clasice. Măreția ar fi trebuit să-și facă apariția curând, de fapt chiar mâine. Atâta doar că ziua de mâine nu mai venise niciodată.

Expoziția era o capcană letală, uitată de Dumnezeu.

Cu câțiva ani în urmă, aici viețuiseră tot felul de creaturi periculoase, dar acum până și ele dispăruseră. Existase promisiunea că în curând nivelul radiației de fond va scădea și atunci va fi posibilă o revenire, treptată, la suprafață; totuși zona era plină de mutanți care mișunau și erau încă în viață, chiar dacă arătau ca niște brute schilodite...

Se întâmplase însă taman pe dos: după ce se descotorosise de crusta sa de gheață, Pământul începuse să respire